The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication - TOJDAC
ISSN: 2146-5193, July 2019 Volume 9 Issue 3, p. 432-437

EVRİM-TASARIM İLİŞKİSİNİN KUSUR VE KUSURSUZLUK BAĞLAMINDA OKUNMASI

Doç. Özkal Barış ÖZTÜRK
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
baris.ozturk@msgsu.edu.tr
https://orcid.org/0000-0001-7625-0661

ÖZ

Tasarlayış ve oluş, matematiksel işleyişlerinin farklılığına rağmen eşleştirilmiş, böylelikle de yaratıcılık tanımlayışının tasarımcıya eklemlenmesi sağlanmıştır. Bu tanımlayış, kusursuz dünya fikri üzerinde köklenmiştir. Tasarım bir mikro dünya, tasarımcısı ise bir mikro yaratıcı haline gelmiş, bu mikro dünyadan payını alanlar ise bir çeşit öte mikro dünya ile ödüllendirilmişlerdir. Kusursuz dünya gibi kusursuz tasarım da kendi kusursuz cennetini vadetmeye başlamıştır. Evrimin kusur üzerinde ilerleyen yenilenme akışı, tasarımın kusursuzluğu savıyla çelişir hale getirilmiştir. Evrimsel denklemin kusurlu bir parçası olan insanın, tasarladıkları aracılığıyla oluşturduğu kusursuzluk simülasyonuna bakıldığında, tasarım nesnesinin de bir simulakr haline geldiğini kavramak olasıdır. Evrim ise kusursuzlaştırıldığı sanılan bu simulakrların sadece tenini yenilemek adına araçlaştırılmıştır. Tasarım fikri, kusursuzluğu nedeniyle ölüme mahkumken bedeni, kusurları nedeniyle evrimin yenilenme akışına teslim edilmiştir. Kusursuzluğun sonluluğu ile kusurun sanatlaşabilme potansiyeli arasında kalan tasarımcının yönelimi, varlığını da tanımlar hale gelecektir.

Anahtar Kelimeler: *Tasarım, Evrim, Kusur, Kusursuzluk*

ANALYZING THE EVOLUTION-DESIGN RELATIONSHIP IN THE CONTEXT OF IMPERFECTNESS AND PERFECTION

ABSTRACT

The acts of designing and becoming have been criticized despite the differences in the mathematical functioning they contain, and thereby it has been ensured that the definition of creativity is attached to the designer. This definition has been based on the idea of the perfect world. The design has become a micro-world, its designer has come a micro-creator, and those who got their shares from that micro-world have been rewarded with a kind of a trans-micro world. Like the perfect world, the perfect design has started to promise its own perfect paradise. The renewal flow of the evolution moving along the imperfection has become to be in conflict with the argument of the perfection of the design. When the simulation of perfection that is created by the human, as an imperfect part of the evolutionary equation, created through what he/she designed is taken into consideration, it is possible to comprehend that the object of design has become a simulacra. The evolution, on the other hand, instrumentalized these simulacras, which it is thought to perfectionalized, only to renew their skin. The idea of design has been handed over to the renewal flow of the evolution due to its body and imperfections, while it was condemned to death due to its perfection. The orientation of designer in-between the finiteness of the perfection and the potential of the imperfection to become art will start to define his/her existence as well.

Keywords: *Design, Evolution, Imperfection, Perfection*

GİRİŞ

Tasarlamak ve olmak fiilleri, barındırdıkları yeniyi inşa etme ortak ereği uyarınca düşünsel bir paydada buluşuyormuş gibi görünse de eylemsel bir dizge halinde ele alınıp okunmaya başlandıkları anda işleyiş matematiklerinin niteliğindeki kökten fark nedeniyle ayrışmaya başlayacaktır. Evren ölçeğinde var oluşun dinamikleri ile insan ölçeğinde varlardan bir var olmayana ulaşılması eyleminin hareket biçimi birbirinden kopacaktır.

Submit Date: 19.02.2019, Acceptance Date: 08.06.2019, DOI NO: 10.7456/10903100/008
Research Article - This article was checked by Turnitin

“Bundan yaklaşık 3-4 milyar yıl önce evrensel bir piyango çekilmiş ve büyük bir olasılıkla en büyük ikramiye dünyaya isabet etmiştir. Bu, kendi benzerini üretebilen, çoğalabilen, yenilenebilen, değişebilen; fakat, ancak belirli koşullar altında niteliğini koruyabilen canlılığın ilk mayasıdır. Bu eşsiz öz, doğanın laboratuvarlarında 3-4 milyar yıl süreyle işlenmiş, dallandırılmış, çeşitlendirilmiş ve geçmiştekini göz önüne almazsak bugün yaşayan yaklaşık 700.000 civarında bitki, 1.500.000 civarında da hayvan türünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu gelişimin son halkası, kuşkusuz, araştırma yeteneğine sahip, soyut düşünebilen ve öğrendiklerini zamandaşlarına ve gelecek kuşaklara en etkin bir şekilde aktarabilen "insan" dır.” (Demirsoy, 1994) İnsan şüphesiz ki zaman – mekân düzleminde ve anlar ölçeğinde değişen, değiştikçe de yeni durumlar üreten evrensel denklemi kavrama ve kavratma kabiliyetine sahip en yetkin birimdir. Ne var ki oluşun evrensel ölçeği ile tasarlayışın insani ölçeği arasındaki kökten ayrım, zamanla tanrı-inanç-insan arasında kurulan algısal bağ aracılığıyla keskinliğini kaybeder hale gelmiştir. Sonuç itibariyle artık sadece tasarlayabildiği için kendisini yaratıcı sanan ama her fırsatta da ondan çekinen bir insanın varlığından söz edilebilir; eylemsel kabiliyet ölçeğinin kısıtlarına rağmen evrensel ölçekte bir fiili ürkekçe üstelenircesine.

Tasarlama eyleminin eyleyicisi tarafından oluşla eşleştirilmesi, söz konusu eylemsel akış sonucunda ulaşılan yeninin sahip olması gereken nitelikleri de başkalaştırmaya başlamış, tasarlanan ve sonuç olduğu sanılan ürünün mutlak kusursuzluk manzumesinin minik bir özeti olacağı sanrısının yaygınlaşmasına da olanak tanır hale gelmiştir. Halbuki “sonuç” diye adlandırılan nokta, ölmekle kusurlu insanın şahsi varlık süresi içinden, tasarlayacağı nesne için ayırmayı uygun gördüğü hayali eylem zamanı tükendiği an gelinecek olan nihai durumdan başka bir şey değildir. Zamanla kısıtlı ve dolayısıyla kusurlu olmasına rağmen tasarımıyla kusursuzluğu hedefleyen insanın, zamanı kısıtsız olan ve kusuru ise bu kısıtsız zaman içinde sürekli daha yetkine erişebilmek adına zemin edinen oluş dizgeleriyle eylem düzleminde eşleşebilmesi imkansızdır. Hele ki kendisi de bu olma ve düzeltme sürecinin kusurlu bir ürünüyken ve ürettiği her yeni durumun, noktayı koyduğu andan itibaren çürümeye mecbur kalacağı şaşmaz bir gerçek olarak karşısında dururken. Tasarımında kusursuzluğu aramasına rağmen çürümekle kusurlu olan insanın tasarlama eylemiyle tanışabilmesi için oluşun kusur ve kusursuzluğa nasıl yaklaştığını, hangi doğal aygıtlarla süreci işlettiğini incelemesi gerekecektir. Evrim, bu buluşmanın zeminidir.

KUSURLA YENİLENMEK

Oluşun ve dolayısıyla onunla paralellik arz ettiği savı nedeniyle tasarımın kusursuzluğuna olan ihtiyaç, sadece eylemiyle tanrılaşma arzusu güden günümüz insanının değil, yaşamın mutlak ve şaşmaz kaynağını bulup hayatın var oluşsal özünü ortaya çıkarmaya çalışanların da çağlar öncesinden süregelen arayışlarının eseridir.

Mayr bu süreci üç ana başlık altında ele almıştır.

Öncelikle felsefi bir temel taş olarak dünyanın başlangıcı ve sonunun bilinmeyeceği savı ile karşılaşmak olasıdır. Örneğin Aristo, dünyanın hep var olduğunu öne sürerken, kimi çağcılları hiç değişmediğini ve yaşamsal olarak sabitliğini vurgulamışlardır. Bazıları ise dünyanın zaman içinde çeşitli aşamalardan geçmiş olmasına rağmen tekrar başlangıç noktasına döndüğünü savunarak var oluşun köklerine dair çıkarımlarda bulunmuşlardır. Bu ezeli ve ebedi dünya tasvirini ise değişmezliği sabit ama ömrü kısa olan bir dünya kavrayışı takip etmiştir. Dünyanın, her şeye gücü yeten ve tüm sistematik akışı baştan belirleyen bir tanrı tarafından yaratılmış olduğunu savunan bu yaratılışçı bakış açısı Ortaçağ’da düşünsel baskınlığını inşa etmeye başlamıştır. Yaratılışçılara göre dünya kusursuzdur ve bu kusursuzluk, tüm hayvanlar ve bitkilerin birbirlerine ve çevrelerine mükemmel bir tasarım aracılığıyla adapte olmalarıyla biçimlenmiştir. Dolayısıyla dünya da değişmeyecek kadar kusursuzdur. Bu yaşamsal kaynak arayışı önce Kopernik ile sorgulanmaya, ardından Jean-Baptiste Lamarck ile sarsılmaya başlasa da 19.yy.’ın ortalarına kadar geçerliliğini korumuş, ancak evrime ait kanıtlar da göz ardı edilemez hale gelmiştir. Böylelikle “ezeli ve ebedi dünya” ve “kısa ömürlü ve değişmeyen dünya” okumalarının ardından “evrilen dünya” fikri kendinden söz ettirir hale gelmiştir. Darwin’in 24 Kasım

1859 tarihinde yayınlanan "Türlerin Kökeni" isimli eseri ile de evrimin yaşamsal önemi vurgulanmaya başlamıştır. Dünya'nın uzun ömürlü ve değişken olduğu, kesintisiz bir şekilde evrildiği ve bu sürekli değişimin yaratılışçıların dünya okumasıyla çelişircesine bir özdüzene sahip olduğu savı ile insanlık tanışmıştır. (Mayr, 2016) İnsanlık bu düşünsel süreçler sonucunda evrim ile tanışırken tasarımcının kendini nerede konumlandırdığıyla yüzleşmesi ve yüzleşme sonucunda belirlediği koordinatı aracılığıyla da tasarlama eyleminin madde-mana arasındaki transformasyonunun ontolojik değerini ne denli kavrayabildiğini sorgulaması gerekecektir. Kusur ve kusursuzluk işte bu noktadaki yönelim ya da farkındalığın koordinatını belirleyecek olan tasarı geometrik düzlemler halinde kendilerini gösterecektir. Tasarımcının, düzlem metaforuyla dillendirilen *kusur algısı* ve *kusursuzluk mecburiyeti* üzerindeki eylemsel izdüşümleri üzerinden var oluşunu da var edişini de tanımlayabilmesi mümkün olacaktır. Eylemsel sınırları itibariyle tasarımın, yeniye dair inşanın en azından sürece sınırsızlığını yaşatan evrimle buluşacağı noktalardan biri kusurun kabulü olmalıdır.

"Evrim kavramı, en kısa ve basit tanımıyla, bir süreci, zaman içinde oluşan bir değişim sürecini ifade eder." (Ateş, 2009)

Değişimin, yenilenmenin, daha yetkine ulaşmanın bir süreç olduğu ve bu evrimsel akışın karşı konulamaz bir düzenleyicilik arz ettiği düşünüldüğünde, söz konusu sürecin evrilmeye açık bir birimi olan insanın şahsi üretimleri ile kusursuzluğa imza atabileceğini umması bir anlamda gerçeklikle bağların koparılması anlamı taşımaya başlayacaktır. Şüphesiz ki tasarımın da amacı daha yetkine, hatta öngörülmüş mükemmel bir hedefe doğru teorik ve pratik zeminlerde ilerleyerek yol almaktır. Ancak bu hedef tasarlama eyleminin müstakil bir sonucu değil, tasarımcısı yok olduğunda dahi devam edebilecek şekilde, zaman sınırında sonlanan ancak sonlandığı sanılan andan itibaren yeni bir zaman sınırına kadar fikirsel hammaddelik yapacak olan ardıl durumun inşasından öte değildir.

"...Aslında evrim, değişimdi ama yönelimli bir değişim, mükemmeliyete doğru giden bir değişim. Anlaşılacağı üzere değişim devam ettiği müddetçe herhangi bir an ve o anın canlısının kusursuzluğundan söz edebilmek olanaksızdır." (Mayr, 2016) Dolayısıyla tasarım aracılığıyla varlığının koordinatını kusursuzluk düzlemindeki izdüşümüyle işaretlemeye çalışmanın, yukarıda Mayr'dan alınarak özetlenen var oluşsal kaynak arayış sürecinde nereye tekabül edebileceği gözlerden kaçırılmamalıdır. Tasarım nesnesinin bir mikro dünya halinde ele alınarak – ki tabiatı ve oluşu gereği bir kopmazlık barındırır- kusursuzluğa sabitlenmesi durumunda, çağa ait olması gereken yeniye dair eylemsel motivasyonun çağlar öncesine ait ve tutarlılık sorunları yaşayan bir düşünsel iklimi kendisine kök edindiği ile yüzleşmek zorunda kalınabilecektir. Tasarım da tıpkı dünya gibi mükemmelleştiği an söz konusu yeniye ulaşma motivasyonun aslında "kısa ömürlü ve değişmeyen dünya" olarak ifadesini bulan bir fikri ve eylemsel zemine oturduğu gözlemlenebilecektir. Anın yenisini inşa etmek isterken düşünsel koordinatları nedeniyle kusursuz bir dünyanın varlığını kabullenip savunan ve bunu da yaratılışçı tavırla sahaya süren bir çeşit Ortaçağ ortodoksasına bağlanmış olunduğuyla yüz yüze gelmek mümkündür. Tasarımın bir çeşit mikro dünya olduğu ve bu dünyanın kuralları yaratıcısı tarafından sabitlemiş bir nesnel kusursuzluk taşıdığı savına yaklaşılmaya başlandığı an tasarımcının da bir çeşit mikro yaratıcı olacağı sonucuyla karşılaşılacaktır ki bu hem eylem sınırları hem de eyleyiş matematiği gereği sanrılar aleminde bir yolculuktan öteye geçemeyecektir. Tasarımcı her şeyden önce var olduğu andaki kendini ve ulaşılması hedeflenen bir öngörü olarak yeni-kendini tasarım meselesi haline getirebilmeli ve bu yeniye de öncelikle kendini evirerek ulaşabileceğini benimseyecek farkındalığa erişebilmelidir. Tasarımcı yeniye varmak için kendini düşünümsel bir tavırla deviremezse, evrimsel süreçte varlığını geri saracağını kavrayabilmelidir. Unutulmamalıdır ki Giddens'in de vurguladığı üzere düşünümsellik modernliğin asıl belirleyicisidir. (Esgin, 2008)

İnsan, 1/1'den 1/sonsuza varan tüm ölçekler arasındaki madde-mana geçişini sağlayabilen ve hatta köksel aynılığını kavrayarak transforme edebilen tek yetkin varlıktır. Bu transformasyonu da şahsi bilgi ve duyumsama sınırları uyarınca yapabileceği için tabiatı gereği kusurludur. Evrim yerine dünyanın kusursuzluğu savından pay alarak ürettiği kendi mikro dünyasının kusursuzluğundan bahsetmeye başladığı anda da tasarlama eyleminin iştah açan kusurluluğu ile daha yetkine ulaşmak yerine kusursuz bir eylemsel ve evrimsel ölümü tercih etmiş olacaktır. Bu bağlamda ölüm Canetti'nin

altını çizdiği gibi, kişi olmanın, insan olanın, değerli olanın yok oluşunun temsilidir. (Malpas,-Solomon, 2017)

BİR CENNET ARAYIŞI OLARAK TASARIMIN KUSURSUZLUĞU

Kusur olgusunun kabullenilmesi ile tasarım nesnesinin evrimsel anlamda çürüdüğü anda bile kendisini takip edecek olan ardıl durumlara en azından fikri düzlemde zemin hazırlayarak hizmet edebilmesi mümkünken, nesnel bir kusursuzluğa eriştiği düşünüldüğü an dogmatik bir süreç tıkayıcı olarak yeniye yönelme arzusunu söndüreceği açıktır. Bu noktada aydınlığa kavuşması gereken konu, tüm imkansızlığına rağmen tasarımda kusursuzluk arayışını oluşturup besleyen duygusal itkinin ne olduğudur. Bunun da yanıtı aslında, dünyanın kusursuzluğunu savunurcasına bir mikro dünya halindeki tasarımı inşa etmeyi mesele edinenlerin var oluşsal kök arayış kronolojisinde eşleştiği dönemde ve dönemin dünya tasavvurunda saklıdır. Bu, cennet arayışıdır. Yaratılışçı tavrın kusursuz dünyası nasıl ki bu mükemmeliyeti kurup ortaya koyan bir yaratıcının eseri ise ve nasıl ki bununla uyumlu yaşayıp geleneğin gereğini yapanların öte bir dünyada mükafatlandırılması fikri kabul görmekteyse, bir mikro dünya halindeki tasarım da kusursuzluğu nedeniyle tüm muhataplarına benzer bir öte mikro dünya armağan edecektir. Tasarımın kusursuzluğunda buluşabilenler aslında şahsi ölçeklerine uygun birer mikro cennete kavuşmuş olacaklardır. Bir mikro dünya olarak tasarım kusursuzlaşacaksa, bu kusursuzluğu benimseyip savunanlar da mikro cennetleriyle ödüllendirilmeyi hak ettiklerine inanacaklardır. Mutlak kusursuzluğa ulaşıldığı anki duygusal doyumun aslında yok oluşla eşleştiği açık olsa da bu irrasyonel arayışı insan varlığından sıyırabilmek olası değildir. Tasarımın kusursuzluğu ile gelen mikro cennet algısı, kaynağı olan tasarım nesnesinin niteliğine bakılmaksızın yayılmaya devam edecektir. Böylelikle tasarımı aracılığıyla tasarımcı, nesnel dünyanın sonlanıp öte dünya hayatına geçişi sağlayan bir yaşamsal bitiricilik görevini üstlenir hale gelecektir. Tasarımcı, aslında ne kadar var, gerçek ve devamlı olacağı bile bilinemeyen tasarımının kusursuzluğuna inandığı ve inanıldığı müddetçe hayali bir cinayetin faili olacaktır; tam aksini yapabilme gücüne sahip ve buna bir adım kadar yakın olsa dahi.

“Ama dünya kendini, var olmayışının izleri, hiçin sürekliliğinin izleri olan görünüşlerle ele verdiğinden, cinayet hiçbir zaman kusursuz olamaz. Çünkü, hiçin kendisi, hiçin sürekliliği izler bırakır. Ve dünya, gizini bu yolla ele verir. Görünüşlerin ardına gizlenerek kendisinin sezinlenmesine bu yolla olanak tanır. Sanatçı (tasarımcı) da hiç açık vermemek olan kusursuz cinayete her zaman yakın kişidir. Ama kusursuz cinayetten kopar ve yapıtı (tasarımı) cinayetin kusurluluğunun izidir.” (Baudrillard, 1998) Belki de bir simulakr olmanın ötesine geçemeyen tasarım, örttüğü var oluşsal gerçeğin yerine geçip olamayışın oluşunu temsil etmeye başlayarak kusurlu ve dolayısıyla yenilenmeye açık olanın varlığını sonlandırıp, kusursuz ve kusursuz olduğu savı nedeniyle de nesnellikle bağı kopmuş bir mikro cennetin kapısını aralamaya hizmet eder hale gelecektir.(Okuyan-Taslaman, 2018) Böylelikle bir simulakr halindeki tasarım ile söz konusu cennet arayışı da sanal bir hakikate dönüşmeye başlayacak hatta tek hakikat olacaktır.

“Hakikati gizleyen şey simulakr değildir. Çünkü hakikat, hakikat olmadığını söylemektedir. Simulakr hakikatin kendisidir.” (Baudrillard, 2011) Artık tasarıma dair tüm paydaşların elinde, gerçekliğe ve oluşlara dair kaynak arayışlarına gerek bırakmayan, evrilmeye açık durumlar yerine müstakil bir sonucu temsil eden, giyindiği kusursuzluk algısıyla kusurlu dünyayı sona erdiren bir cennetin anahtarı bulunmaktadır. Tabii ki bu simulakrın kusursuzluk temsiliyeti oluşun değil, algılayışın ürünüdür ve sürekli olarak ardılını da peşinden sürükleme motivasyonuna sahiptir. Ne var ki hiçbir ardıl öncülünün ontolojik evriminin ürünü değil, duygusal devinim arzusunun biçimlendirdiği güncellenmiş bir arayüz arayışının eseridir.

Tasarım tüm kusursuzluğuyla varlığını sonlandırmışların mikro cenneti olmaya başlayıp yaratılışçı bir tavırla paydaşlarına mükafatını dağıtırken var oluşsal kök arayış kronolojisindeki evrimsel akışı geriye sarmış ve evrimi sadece söz konusu simulakrların arayüzlerini yenilemek adına kabullenir hale gelmiştir. Tavır hala kusursuzluk temelli bir yaratılışçılık ve mükemmellikten şüphesizlik barındırsa da ortaya konan her mikro dünyanın bir öncekinden daha yetkin olabilmesi için muhataplarıyla temas edeceği tenin her yeni adımda kusurlarından ayıklanması mecburiyeti ile karşı karşıya kalınmıştır.

Tasarlama fikrini ve tasarım nesnesinin kimliğini kusursuz dünya savı üzerine bina edenler, söz konusu dünyanın tenini ise evrilen dünyanın daha yetkine ulaşmak adına sürdürdüğü değişim akışının düzenine teslim etmek zorunluluğuyla yüzleşmişlerdir. Evrilerek gelişen bir arayüz ama kusursuzluğu sabit bir yaratılış yazılımı…

SONUÇ

Oluşların evrensel ve objektif sistematiği ile tasarlayışın insan ölçekli ve sübjektif yapısı arasında, tasarlama eyleminin öznesi olan insanın oluşlar matematiğinin bir parçası olması nedeniyle kopmaz bir bağ bulunduğu aşikardır. İnsan, kendisinin de muhatabı olduğu bu evrimsel hareketlilik içinde, bulunduğu koordinatın farkına varabilme ve bu denkleme dair paydaş olduğu tüm birimlerin de var oluşsal değerini hem kavrayabilme hem de kavratabilme yetkinliğine sahip tek birimdir, ancak bu teklik insanın kusursuzlaşabilme ve kusursuza ulaşabilme potansiyeline sahip olduğu sonucunu da doğurmamalıdır. Oluş ile tasarlayışın, kusurlu ama daima yenilenen insan ortak paydası aracılığıyla kurduğu ilişki, insanın tasarlayışı kusursuzlaştırma sanrısına kapılması nedeniyle bozulmaya başlamıştır. Var oluşu itibariyle evrim akışına ve dolayısıyla sonsuz bir yenilenme sürecine tabi olan kusurlu insanın tasarımı aracılığıyla evrilemeyecek kusursuzlukta bir sonuca ulaşabileceğine inanması söz konusu doğal akışın yozlaşmasına sebep olmuştur, zira kusurları nedeniyle evrilmeye muhtaç olan bir birimin ortaya koyduğu nesnel üretimlerin kusursuzluğa sahip olabilmesi olanaksızdır. Bu bağlamda tasarımın ulaşılası bir sonuç olduğu dahi söylenemez. Kusuru nedeniyle değişime kendini açan bir tasarım ürünü sadece an için yeni bir durumdur ve kendini takip eden anların evrimleşmiş yeni durumları tarafından da geçersizleştirilmeye mahkumdur.

Tasarımın kusursuzlaşması arzusunun tüm olanaksızlığına rağmen bir hedef olarak varlığını devam ettirmesi ile insan, var oluşsal kaynak arayış tarihinin hangi evresiyle eşleşecek olduğunun da farkına varmalıdır. Bu, yaratılışçıların kusursuz dünyasıdır. Asırlar öncesinin inanç kökenli kusursuz dünya tanımlayışı, bir mikro dünya halinde ele alındığında tasarımın da kusursuzlaşması sonucunu ortaya koymuştur. Böylelikle tasarım nesnesi üzerinden bir öte mikro dünya fikri inşa edilmiştir; tıpkı kusursuz dünya tasavvurunun cenneti gibi.

Gelinen noktada tasarım nesnesi artık kendisinin de yerine geçen bir simulakr haline dönüşerek cennet metaforuyla tanımlanabilecek olan bir öte mikro dünya simülasyonuna muhataplarını davet etmeye başlamıştır. Yaratılışçı düşünce perspektifi uyarınca geçilen öte mikro dünya ile aslında dünyanın nesnelliğine de son verilmiştir. İnsanın da bir birim olarak içinde bulunduğu evrimsel denklem her an kendi yeni durumunu inşa ederken, insanın ürettiği bir birimler dermesi olan tasarım ise sunduğu mikro cennet hayali nedeniyle evrim ırmağının aktığı kusur yatağını, taşıdığına inandığı kusursuzluğu ile ıslah etmeye çalışır hale gelmiştir, oluşturduğu simülasyon nedeniyle. Evrim kendi şaşmaz temposunda insan dahil tüm birimleri yeniler ve ayıklarken insan, inşa ettiği simülasyon kurgusu içinde adete kendini bile simulakr haline getirmeye başlar tasarlama eylemiyle.

Aslında kusur, anlamlandırabilme kabiliyetine sahip insanın düşünsel besin kaynağıdır. Ve belki de bir mikro dünya olarak tasarımın her yeni adımda ulaşmayı ümit edebileceği nihai hedef, cennet simülasyonundan öte, kusurlu bir birim olan insanla yine kusurlu bir birim olan nesne arasında güzel tanımlayışı üzerinden bir diyaloğun kurulabilmesini sağlayacak zemini hazırlıyor olmaktır.

Bir tarafta kusurun öznel tanımlayışlara kendini açan duygusal potansiyeli, diğer tarafta kusursuzluğun kendini ötelenemezlikle yalıtan sonlanmışlığı dururken tasarımcının kusurdan ve onun güzeli okutmaya olanak sağlayan yapısından yana olması teklif edilebilir. Kusursuzlaştığı sanılan ve bir simulakr haline getirilen mikro dünyayı, kusursuz öte mikro dünyayı yani cennet simülasyonunu müjdeler hale getirmek için çaba harcamaktansa, kusurun sonlanmamışlığı ile beraberinde getirdiği anlamlandırmaya açık soyut boşluklar aracılığıyla, aynı mikro dünyanın güzellik yükünü öte mikro güzele kusur üzerinden taşıma ihtimalini ıska geçmemek yeğlenebilir. Estetik, kusursuzluğun mührüyle değil, kusurun, anlam zarfını açabiliyor olma potansiyeliyle varlığını sürdürebilir.

Submit Date: 19.02.2019, Acceptance Date: 08.06.2019, DOI NO: 10.7456/10903100/008
Research Article - This article was checked by Turnitin

KAYNAKÇA

Ateş, Kenan (2009) "Dünü ve Bugünüyle Evrim Kuramı". Dünü ve Bugünüyle Evrim Teorisi isimli çalışmadan. Evrensel Basım Yayın. ISBN 9786054156-08-5. S.15.
Baudrillard, Jean (1998) "Kusursuz Cinayet" Ayrıntı Yayınları. ISBN: 9789755392141. S. 13-15.
Baudrillard, Jean (2011) "Simulakrlar ve Simulasyon" Doğu Batı Yayınları. Çeviren: Oğuz Adanır. ISBN: 9789758717014. S. 12.
Demirsoy, Ali (1994) "Kalıtım ve Evrim" isimli çalışmanın önsözünden. Meteksan Matbaacılık. ISBN: 9757746010.
Esgin, Ali (2008) "Anthony Giddens Sosyolojisi" Anı Yayınları. ISBN: 9944474375 S. 471-472
Malpas, Jeff. – Solomon, Robert C. (2017) "Ölüm ve Felsefe" İthaki Yayınları. Çeviren: Nur Küçük. ISBN: 9786053757030. S. 18.
Mayr, Ernst (2016) "Evrim Nedir?" Say Yayınları. Çeviren: Nurdan Soysal. ISBN: 97860502-04889. S. 23-30.
Okuyan, Hümeyra-Taslaman, Caner (2018) "Jean Baudrillard'ın Simülasyon Kuramında Ayartma Kavramı" Uluslararası Felsefe &Din Araştırmaları Dergisi. Haziran. Sayı 1 S.29.

Submit Date: 19.02.2019, Acceptance Date: 08.06.2019, DOI NO: 10.7456/10903100/008
Research Article - This article was checked by Turnitin